
Dlouhá cesta k Internetu

Václav Němec

Člověk komunikuje s okolím odjakživa. Stejně jako se vyvíjel člověk a jeho svět, stejně se vyvíjela i komunikace. Pokud si prohlédneme vývoj písma a komunikace, nalezneme tři zásadní mezníky.

Na počátku stačily k dorozumění posunky nebo primitivní zvuky, ale později bylo nutné najít něco, čím by se dalo pojmenovat třeba obydlí či zbraň. To něco bylo slovo, řeč. Člověk se učí pracovat s železem, využívat dobytka a současně s tím se vyvíjí i jeho jazyk. Člověk má touhu sdělovat a zároveň po sobě něco zanechat. A tak maluje po stěnách. Vždyť obrázky byly v té době pro svoji názornost nejnadanější podobou „sdělení“.

A pak přišel první velký třesk: v Mezopotámii vzniklo písmo. Nejdříve mělo ryze účelový charakter (šlo o hospodářské záznamy) a mělo podobu obrázků – piktogramů. Později se vyvíjí písmo klínové, v němž už se setkáme i s „literaturou“ (např. Epos o Gilgamešovi). Následují hieroglyfy a konečně písmo fénické. Fénické písmo pak bylo inspirací pro Řeky a prostřednictvím Etrusků řecká abeceda dorazila do antického Říma ovládaného kmenem Latinů. Zní to jednoduše, ale cesta k latině, kterou používáme dnes, byla dlouhá.

Knihy se v antice a středověku opisovaly ručně. Zvláště středověkým klášterům tak vděčíme za zachování mnoha literárních památek. Práce písařů byla namáhavá, a proto lidská vynalézavost hledala schůdnější cestu – tou byl knihtisk. Jeho příběh se začal odvíjet v Číně, ale rozhodující kapitola se odehrála až v 15. století na území Německa. Tehdy žil Johann Gutenberg, který přišel s kovovými literami. Během půl století se knihtisk rozšířil po Evropě a komunikace, předávání informací se posunulo o značný kus dopředu. Knihy se už neopisovaly ručně, jejich cena výrazně klesla a produkce se urychlila. Knihy byly dostupnější pro širší vrstvy, což mohlo zvýšit všeobecnou vzdělanost společnosti. Tiskové techniky se pak neustále zdokonalovaly, ale Gutenberg byl jen jeden.

Svět se vyvíjel dále, rozvoj vědy a techniky nabral na rychlosti v 19. století a ani století dvacáté rychlost vývoje v žádném případě nezbrzdilo. Spíše naopak. Člověk neustále hledal možnosti, jak si usnadnit práci, a rozvoj techniky mu to umožňoval. Když se začaly šířit počítače, jedním z jejich využití musela být i komunikace – ať už šlo o přípravu tiskových materiálů knih, časopisů či novin, nebo třeba o propojení více počítačů v síti. A právě Internet – přenos informací prostřednictvím sítě, je třetím milníkem v dějinách komunikace.

Internet je poměrně mladé médium, své místo v dnešním světě už má ale jisté. Velká většina lidí s Internetem do styku přišla a nějakým způsobem ho využila. Celosvětová síť nabízí nepředstavitelně širokou škálu možností: člověk si může přečíst noviny, poslat poštu známým, najít si materiály na referát, objednat si obraz nebo se pobavit. Firmy zde prezentují své služby, obce a města svůj profil. Zkrátka a dobře: Internet a tím další pokrok v komunikaci je zde.